

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Інститут екранних мистецтв

Кафедра

кінознавства

(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

І. ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ

« 02 » *вересня* 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКЕ КІНОТЕЛЕМИСТЕЦТВО

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої
освіти

Перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий, освітньо-творчий))

спеціальність

В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

«Кінознавство»

(назва освітньої програми)

Київ – 2025

Розробники:

Росляк Роман Володимирович, доцент кафедри кінознавства, кандидат мистецтвознавства, доцент.

Викладачі:

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кінознавства

Протокол від 01.09.2025 № 1

Завідувач кафедри _____ Братерська-Дронь М.Т.
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової/ творчої) програми «Кінознавство»

Доктор філософських наук, професор,
заслужений працівник культури України.

Завідувач кафедри кінознавства

Братерська-Дронь М.Т.

_____

(підпис)

01.09.20025

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (П)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (П)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (П)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (П)

1. Опис навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Українське кінотелемистецтво» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Кінознавство» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Навчальна дисципліна належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів.

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова			
Курс	I			
Семестр	I	II	III	
Кількість кредитів -		5		
Загальний обсяг годин -		150		
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні			
		46		
	Семінарські			
		32		
	Практичні			
	Індивідуальні			
	Лабораторні			
		Самостійна робота		
		72		
Вид підсумкового контролю		Залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про процеси та явища, що відбувалися у вітчизняному кінотелемистецтві, починаючи з моменту його виникнення і до нинішнього часу.

Завдання: допомогти студентам скласти цілісне уявлення про історію українського кінотелемистецтва; аналізувати твори українського кіно.

Очікувані результати навчання (ПРН 02) за дисципліною: Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з історії та теорії аудіовізуальних мистецтв із використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- знати основні закономірності і тенденції історичного розвитку українського кінотелемистецтва та його окремих періодів, своєрідність і творчу еволюцію провідних майстрів;

- уміти: кваліфіковано аналізувати і оцінювати явища та процеси, що характеризували розвиток українського кінотелемистецтва впродовж його історії.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I курс / II семестр:														
Тема 1. Український дореволюційний кінематограф (1896-1917 рр).	16	4	4				8							
Тема 2. Кінематограф доби Української революції (1917-1920 рр).	12	4	2				6							
Тема 3. Кінематограф доби «воєнного комунізму» (1917-1921 рр.).	16	4	4				8							
Тема 4. Ігровий і неігровий кінематограф (1922-1930-ті рр.)	54	18	12				24							
Тема 5. Кінофікація і прокат 1920-х рр.	12	4	2				6							
Тема 6. Кіноосвітній процес 1920-х рр.	12	4	2				6							
Тема 7. Українізаційні процеси у вітчизняному кіно (1920-ті рр.)	8	2	2				4							
Тема 8. Міжнародний вектор	12	4	2				6							

української кінематографії													
Тема 9. Теорія кіно (1920-ті рр.)	8	2	2				4						
Разом	150	46	32				72						
УСЬОГО	150	46	32				72						

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Український дореволюційний кінематограф (1896-1917 рр).

Основні поняття/ключові слова: виникнення кінематографа, перші кінознімання, піонери українського кіно, «промовляючі» фільми.

Рекомендована література:

1. Безклубенко С. Українське кіно. Начерк історії. Київ, 2001.
2. Берест Б. Історія українського кіна. Нью-Йорк, 1962.
3. Госейко Л. Історія українського кінематографа / Пер. із франц. Київ: KINO-КОЛО, 2005.
4. Нариси з історії кіномистецтва України / Акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва. Київ : Інтертехнологія, 2006.

Тема 2. Кінематограф доби Української революції (1917-1920 рр).

Основні поняття/ключові слова: Українська революція, кіновиробництво, кіносекція, «Україфільма».

Рекомендована література:

1. Берест Б. Історія українського кіна. Нью-Йорк, 1962.
2. Госейко Л. Історія українського кінематографа / Пер. із франц. Київ: KINO-КОЛО, 2005.
3. Росляк Р. З історії українського кінематографу доби Центральної Ради (1917-1918 рр.). *Культура України*. 2024. Вип.85. С.38-45.
4. Росляк Р. Формування нормативно-правової бази вітчизняної кінематографії за доби Української революції (1917-1919 рр.). *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2024. Вип. 35. С.145-152.

Тема 3. Кінематограф доби «воєнного комунізму» (1917-1921 рр.).

Основні поняття/ключові слова: більшовики, «воєнний комунізм», кінематографія, Всеукраїнський кінокомітет, націоналізація

Рекомендована література:

1. Госейко Л. Історія українського кінематографа / Пер. із франц. Київ: KINO-КОЛО, 2005.
2. Росляк Р. Встановлення радянською владою контролю над українським кінематографом (1918-1920 рр.). *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2011. №2. С.163-167.
3. Росляк Р. Націоналізація кінематографа в Україні. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2011. №3. С.171-175.
4. Росляк Р. «Винні у невиконанні цієї постанови підлягають суду військово-революційного трибуналу»: (Документи та матеріали з історії взаємин радянської влади та кінематографа в 1918–1919 рр.). *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого*. 2011. Вип.8. С.136-160.
5. Росляк Р. Всеукраїнський кінокомітет: матеріали й документи з історії створення. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого*. 2011. Вип.9. С.152-184.

Тема 4. Ігровий і неігровий кінематограф (1922-1930-ті рр.)

Основні поняття/ключові слова: ВУФКУ, кіновиробництво, ігрові фільми, неігрові фільми, О.Довженко, І.Кавалерідзе.

Рекомендована література:

1. Безклубенко С. Українське кіно. Начерк історії. Київ, 2001.
2. Берест Б. Історія українського кіна. Нью-Йорк, 1962.
3. Госейко Л. Історія українського кінематографа / Пер. із франц. Київ: KINO-КОЛО, 2005.
4. Нариси з історії кіномистецтва України / Акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва. Київ : Інтертехнологія, 2006.
5. Брюховецька Л. І. Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. Київ, 2018.
6. Історія українського кіно. Т.3 : Олександр Довженко / НАН України; ІМФЕ ім.М.Т.Рильського. Київ, 2021.
7. Кавалерідзе І. Мемуари. Драматургія. Публіцистика. Київ, 2017.
8. Тримбач С.В. Олександр Довженко: Загибель богів. Ідентифікація автора в національному часо-просторі. Вінниця: ГЛОБУС-ПРЕС, 2007.
9. Протоколи Правління ВУФКУ (1922–1930 рр.): зб. арх. док. / передм., упоряд., комент., прим. Р.В.Росляка; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017.

Тема 5. Кінофікація і прокат 1920-х рр.

Основні поняття/ключові слова: кінофікація, кінопрокат, фільмофонд, комерційний прокат.

Рекомендована література:

1. Госейко Л. Історія українського кінематографа / Пер. із франц. Київ: KINO-КОЛО, 2005.
2. Нариси з історії кіномистецтва України / Акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва. Київ : Інтертехнологія, 2006.
3. Брюховецька Л. І. Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. Київ, 2018.
4. Росляк Р. Державна монополія кінопрокату в Україні: реалізація та виклики (1920-ті роки). *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2012. Вип. 11. С. 112–122.
5. Росляк Р. Здійснення кінофікації України у 1920-х роках. *Українське мистецтвознавство*. 2024. Вип. 21. С. 108–119.

Тема 6. Кіноосвітній процес 1920-х рр.

Основні поняття/ключові слова: кіноосвіта, кіношкола, кіностудія, Державний технікум кінематографії ВУФКУ.

Рекомендована література:

1. Росляк Р. Кіноосвіта в Україні (перша третина ХХ століття). Навчальний посібник. Київ: ЕКМО, 2006.
2. Росляк Р. Біля витоків кіноосвіти в Україні. *Мистецтво екрана*. Вінниця: Глобус-прес, 2001. Вип.1. С.49-62.
3. Росляк Р. Передумови та особливості виникнення перших кінонавчальних закладів в Україні. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2002. №1. С.94-101.
4. Росляк Р. Формування системи навчальних закладів української кінематографії наприкінці 1920-х рр. *Пам'ять століть*. 2003. №2. С.86-93.

Тема 7. Українізаційні процеси у вітчизняному кіно (1920-ті рр.)

Основні поняття/ключові слова: політика українізації, кіномистецтво, тематична палітра.

Рекомендована література:

1. Брюховецька Л. І. Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. Київ, 2018.
2. Госейко Л. Історія українського кінематографа / Пер. із франц. Київ: KINO-КОЛО, 2005.
3. Росляк Р. Вітчизняне кіномистецтво і процеси українізації: 20-і – початок 30-х рр. ХХ століття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2014. №1. С.215-220.
4. Росляк Р. До питання про українізацію вітчизняної кіногалузі (1920 – початок 1930-х років). *Студії мистецтвознавчі*. 2014. Ч.1. С.128-134.

Тема 8. Міжнародний вектор української кінематографії

Основні поняття/ключові слова: імпорт, експорт, копродукція.

Рекомендована література:

1. Брюховецька Л. І. Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. Київ, 2018.
2. Росляк Р. З історії імпоротної політики Всеукраїнського фотокіноуправління *Культура України*. 2012. Вип.37. С.184-192.
3. Росляк Р. Деякі аспекти експортної політики Всеукраїнського фотокіноуправління. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого*. 2011. Вип.10. С.145-153.
4. Росляк Р. Міжнародна політика Всеукраїнського фотокіноуправління: спроби копродукції. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2012. №3. С.235-239.

Тема 9. Теорія кіно (1920-ті рр.)

Основні поняття/ключові слова: українське кіно, теорія, Леонід Скрипник, Микола Ушаков, Олександр Вознесенський.

Рекомендована література:

1. Полторацький Ол. Етюди до теорії кіна. Київ: Укртеакіновидав, 1930.
2. Скрипник Л. Нариси з теорії мистецтва кіно. Харків: Державне видавництво України, 1928.
3. Історія українського кіно 1920-х років : хрестоматія / упоряд., авт. комент. Лариса Брюховецька. Київ: Редакція журналу «Кіно-Театр», 2019.
4. Ушаков М. Три оператори. Київ: Укртеакіновидав, 1930.
5. Наумова Л. Ритмічна складова композиції кінокадру в теорії Л. Скрипника. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2015. Вип. 17. С. 105 – 110.

5. Методи навчання

Використовуються такі методи навчання: вербальний (лекція, пояснення, евристична бесіда, дискусія, інструктаж, описова розповідь), наочний (ілюстрація, демонстрація запису вистав, спостереження), предметний, евристичний, дослідницький, діалогічний та комунікативний. Методи самостійної роботи, спрямовані на осмислення й засвоєння матеріалу (інформаційний пошук, опрацювання наукових статей, підготовка презентацій тощо). Методи індивідуальної навчально-дослідної роботи (реферування книг, порівняння визначень з аргументацією, написання рефератів, складання есе, підготовка відео-презентації).

Основним принципом є комплексний підхід до навчання: комбінація лекційних, семінарських занять та самостійної роботи.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
1	Опрацювання літератури з означеної тематики.	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
2	Опрацювання літератури з означеної тематики; перегляд хронікального фільму «Український рух» (1917).	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
3	Опрацювання літератури з означеної тематики; перегляд хронікального фільму «Радянські ліки» («Заляканий буржуй»)..	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
4	Опрацювання літератури з означеної тематики; перегляд ф-мів «Беня крик», «Квартали передмістя», «Хліб», «Звенигора», «Арсенал», «Земля», «Штурмові ночі», «Перекоп», «Людина з кіноапаратом», «Два дні», «Нічний візник», «Вітер з порогів», «Шкурник», «Ордер на арешт», «ПКП».	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
5	Опрацювання літератури з означеної тематики.	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
6	Опрацювання літератури з означеної тематики	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
7	Опрацювання літератури з означеної тематики	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
8	Опрацювання літератури з означеної тематики	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2
9	Опрацювання літератури з означеної тематики	Опитування, участь у обговореннях під час аудиторних занять	2

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- самостійне виконання студентом поточних і підсумкових завдань (роботи студентів мають містити оригінальні дослідження і міркування студентів);
- ревалентне бібліографічне оформлення письмової роботи і зазначення використаних джерел;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Критерії оцінювання	Кількість балів
Усна відповідь за темою під час опитування	1-2
Участь у бесіді за темою	1-2
Підготовка презентації за темою	1-3
Виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	1-4
Участь у дискусії (обговоренні) за темою на семінарі	1-3

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль і оцінювання проводиться безпосередньо під час аудиторних занять.

З метою перевірки рівня засвоєння студентами знань, умінь та навичок використовуються такі методи та форми поточного контролю:

- усний контроль (поточні, фронтальні та комбіновані опитування, уточнюючі чи моделюючі запитання);
- письмовий контроль (контрольні і курсові роботи, відповіді на тестові завдання);
- дидактичний контроль (рівень підготовки студента до семінару, залучення ним додаткових джерел, активність залучення до обговорення теми семінару, вміння обґрунтовувати і обстоювати свою думку з приводу порушеної теми);
- спостереження як метод контролю.

Критерії оцінювання	Кількість балів
Повна правильна усна відповідь за темою під час опитування	2
Неповна правильна усна відповідь за темою під час опитування	1
Активна участь у бесіді за темою	2
Творчий виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	4
Розгорнутий виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	3
Короткий виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	2
Творча участь у дискусії (обговоренні) за темою на семінарі	3
Часткова участь у дискусії (обговоренні) за темою на семінарі	1

Підсумковий (семестровий) контроль

Семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку студентів і засвоєння ними навчальної програми.

Орієнтовний перелік питань при підсумковому оцінюванні з «Українського кінотелестецтва»:

1. Український дореволюційний кінематограф (1896-1917): загальна характеристика.
2. Кінематограф Української революції (1917-1920).
3. Кінематограф перших років радянської влади (1918-1921 рр.).
4. Загальна характеристика українського кіно 1920-х рр. Фактори, що вплинули на його піднесення.
5. Українське кіно 1920-х рр.: вплив нової економічної політики.
6. Створення та діяльність ВУФКУ.

7. Українізаційні процеси в кіно.
8. Імпорт та експорт кінопродукції в 1920-х рр.
9. Соціально-психологічний напрям в українському кіно («Два дні» Г.Стабового, «Нічний візник» Г.Тасіна).
- 10.Творчість О.Довженка в 1920-х рр. Його перші жанрові стрічки («Вся реформатор», «Ягідки кохання», «Сумка дипкур'ера»).
- 11.Творчість О.Довженка в 1920-х рр. Змістова та стильова інтерпретація, культурологічна та ідеологічна характеристика фільмів «Звенигора», «Арсенал», «Земля».
- 12.Кінофікація і прокат 1920-х рр.
- 13.Кіноосвітній процес 1920-х рр.
- 14.Теорія кіно (1920-ті рр.)

Критерії оцінювання при підсумковому контролі:

- задовільне засвоєння вивченого матеріалу (вільне оперування тезами і фактами, що складають зміст дисципліни, вміння вписати інформацію в контекст);
- переконливість (вміння сформулювати думку, логічно викласти інформацію, всебічне розуміння питання, прагнення роз'яснити його з наукової позиції);
- емоційність (здатність цікаво податививчений матеріал, наявність особистісного ставлення до вивченого предмету).

Критерії оцінювання	Кількість балів
Правильні розгорнуті відповіді на екзаменаційні питання, високий (творчий) рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	35-40
Правильні відповіді на екзаменаційні питання, що містять неточності, достатньо високий рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	32-34
Відповіді на екзаменаційні питання, що містять несуттєві помилки (незначну кількість помилок), достатній (продуктивний) рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	28-31
Відповіді на екзаменаційні питання, що містять помилки (значну кількість недоліків), середній (репродуктивний) рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	25-27
Відповіді на екзаменаційні питання, що містять значну кількість помилок, мінімально достатній рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	22-24
Фрагментарні (неповні) відповіді на екзаменаційні питання, що містять помилки, відсутні відповіді на частину екзаменаційних питань, низький рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	13-21
Фрагментарні відповіді на екзаменаційні питання, що містять значну кількість помилок, відсутні відповіді на більшість екзаменаційних питань, дуже низький рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	1-12

8. Розподіл балів, які отримують студенти

І курс / II семестр:

За результатами поточного контролю та самостійна роботи									Підсумковий тест (залік)	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
10	10	10	20	10	10	10	10	10		100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82-89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74-81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64-73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60-63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова

1. Безклубенко С. Українське кіно. Начерк історії. Київ, 2001.
2. Берест Б. Історія українського кіна. Нью-Йорк, 1962.
3. Брюховецька Л. І. Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції. Київ, 2018.
4. Госейко Л. Історія українського кінематографа / Пер. із франц. Київ: KINO-КОЛО, 2005.
5. Історія українського кіно 1920-х років : хрестоматія / упоряд., авт. комент. Лариса Брюховецька. Київ: Редакція журналу «Кіно-Театр», 2019.
6. Історія українського кіно. Т.3 : Олександр Довженко / НАН України; ІМФЕ ім.М.Т.Рильського. Київ, 2021.
7. Кавалерідзе І. Мемуари. Драматургія. Публіцистика. Київ, 2017.

8. Нариси з історії кіномистецтва України / Акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва. Київ : Інтертехнологія, 2006.
9. Наумова Л. Ритмічна складова композиції кінокадру в теорії Л. Скрипника. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2015. Вип. 17. С. 105 – 110.
10. Полторацький Ол. Етюдів до теорії кіна. Київ: Укртеакіновидав, 1930.
11. Протоколи Правління ВУФКУ (1922–1930 рр.): зб. арх. док. / передм., упоряд., комент., прим. Р.В.Росляка; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017.
12. Росляк Р. Державна монополія кінопрокату в Україні: реалізація та виклики (1920-ті роки). *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2012. Вип. 11. С. 112–122.
13. Росляк Р. Кіноосвіта в Україні (перша третина ХХ століття). Навчальний посібник. Київ: ЕКМО, 2006.
14. Росляк Р. «Винні у невиконанні цієї постанови підлягають суду військово-революційного трибуналу»: (Документи та матеріали з історії взаємин радянської влади та кінематографа в 1918–1919 рр.). *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого*. 2011. Вип.8. С.136-160.
15. Росляк Р. Біля витоків кіноосвіти в Україні. *Мистецтво екрана*. Вінниця: Глобус-прес, 2001. Вип.1. С.49-62.
16. Росляк Р. Вітчизняне кіномистецтво і процеси українізації: 20-і – початок 30-х рр. ХХ століття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2014. №1. С.215-220.
17. Росляк Р. Всеукраїнський кінокомітет: матеріали й документи з історії створення. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого*. 2011. Вип.9. С.152-184.
18. Росляк Р. Встановлення радянською владою контролю над українським кінематографом (1918-1920 рр.). *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2011. №2. С.163-167.
19. Росляк Р. Деякі аспекти експортної політики Всеукраїнського фотокіноуправління. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого*. 2011. Вип.10. С.145-153.
20. Росляк Р. До питання про українізацію вітчизняної кіногалузі (1920 – початок 1930-х років). *Студії мистецтвознавчі*. 2014. Ч.1. С.128-134.
21. Росляк Р. З історії імпортової політики Всеукраїнського фотокіноуправління *Культура України*. 2012. Вип.37. С.184-192.
22. Росляк Р. З історії українського кінематографа доби Центральної Ради (1917-1918 рр.). *Культура України*. 2024. Вип.85. С.38-45.
23. Росляк Р. Здійснення кінофікації України у 1920-х роках. *Українське мистецтвознавство*. 2024. Вип. 21. С. 108–119.

24. Росляк Р. Міжнародна політика Всеукраїнського фотокіноуправління: спроби копродукції. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2012. №3. С.235-239.
25. Росляк Р. Націоналізація кінематографа в Україні. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2011. №3. С.171-175.
26. Росляк Р. Передумови та особливості виникнення перших кінонавчальних закладів в Україні. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2002. №1. С.94-101.
27. Росляк Р. Формування нормативно-правової бази вітчизняної кінематографії за доби Української революції (1917-1919 рр.). *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого.* 2024. Вип. 35. С.145-152.
28. Росляк Р. Формування системи навчальних закладів української кінематографії наприкінці 1920-х рр. *Пам'ять століть.* 2003. №2. С.86-93.
29. Скрипник Л. Нариси з теорії мистецтва кіно. Харків: Державне видавництво України, 1928.
30. Тримбач С.В. Олександр Довженко: Загибель богів. Ідентифікація автора в національному часо-просторі. Вінниця: ГЛОБУС-ПРЕС, 2007.
31. Ушаков М. Три оператори. Київ: Укртеакіновидав, 1930.

Допоміжна

1. «Кіно» (1925 – 1933) : сист. покажч. змісту журн. / М-во культури України, Держ. закл. "Нац. парлам. б-ка України" ; [авт.-упоряд. Н. Казакова, Р. Росляк ; авт. вступ. ст.: Л. Брюховецька, С. Тримбач; наук. ред. В. Кононенко, С.Тримбач]. Київ : ДЗ "Нац. парлам. б-ка України", 2011.
2. Олександр Довженко. Документи і матеріали спецслужб: зб. архів. док.: в 2-х т. / передм., упоряд., комент., прим. Р.В.Росляка; вступ. ст. С.В.Тримбача, Р.В.Росляка; М-во культури та інформ. політики України, Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. Т.1. 1919-1940 рр.; Т.2. 1941-1989 рр.
3. Протоколи Правління ВУФКУ (1922–1930 рр.): зб. арх. док. / передм., упоряд., комент., прим. Р.В.Росляка; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017.

Інформаційні ресурси

1. URL: <http://www.nplu.org/>
2. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. URL: <https://ktm.ukma.edu.ua>